

Inatsisartunut ilaasortaq
Jens NapätôK', Naleraq

§ 37 naapertorlugu apeqput nr. 97/2026-mut akissuteqaat.

Asasara Jens NapätôK',

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuusutigineqartut qujassutigaaakka. Apeqqutit issuarneqartarput tamatumalu kingorna akineqarlutik.

Ulloq: 18-06-2026
Suliap normua: 2026 - 10979
Allagaatip normua: 26550193

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Emaili: pn@naanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Naalakkersuisut erseqqilluinnartumik uppersarsinnaavaat, Kalaallit Nunaata 1992-imi peqqinnissaqarfimmik tigusera kingorna, kalaallit akornanni inunngortartut ikilisinnissaat siunertaralugu politikikkut aalajangikkamik perusissiamik, anguniagassamik imaluunniit allaffissornikkut suleriaasissamik peqarsimanngisaannartog?**

Akissut:

Allagaatini pissarsiarineqarsinnaasuni aallaqqaataasumik misissuinerit tunngavigalugit qulaajarneqarsinnaasimanngilaq Kalaallit Nunaata 1992-imi peqqinnissaqarfimmik tiguserata kingorna kalaallit akornanni inunngortartut ikilisinnissaat siunertaralugu politikikkut aalajangikkamik perusissiamik, anguniagassamik imaluunniit allaffissornikkut suleriaasissamik peqarsimansoq.

Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup ilisimatitsissutigisimavaa, 1992-imi peqqinnissaqarfiup tiguserata kingorna suliniutinik taama ittunik atuuttoqarsimansoq pillugu ilisimasaqaratik.

1992-imiilli oqallinnerit allagaatillu tamarmik tamakkiisumik misissornissaat piffissamik isumalluutinillu annertuumik atuiussapput uumalu § 37 naapertorlugu apeqqutip akinissaanut tamanna siunertaanngilaq, Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 2 takuuk. Taamaattumik Naalakkersuisut allagaatinik taama ittunik peqanngisaannarsimanagera uppersarsavissinnaanngilaat. Allagaatini misissorneqartuni suliassaqarfimmullu peqqinnissaqarfiup ilisimasaani, perusissiamik, anguniagassamik imaluunniit allaffissornikkut suleriaasissamik peqarsimaneranik takussutissaqanngilaq.

- 2. Naalakkersuisut 1992-ip kingorna ilisimasaqarpat suliffiup iluani allakkianik, perusissianik, inassuteqaatinik imaluunniit atorfilittat akornanni eqqartuisimanernik, inunngortartut ikilisinnissaat imaluunniit inuit amerliartornerat politikikkut imaluunniit aningaasaqarnikkut eqqaaneqarsimasunik?**

Suliffiup iluani allakkianik, periusissianik, inassuteqaatinik imaluunniit atorfilltatt akornanni eqqartuisoqarsimansoq, inunngortartut ikilisinnaasaat imaluunniit inuit amerliartornerat politikikkut imaluunniit aningaasaqarnikkut eqqaaneqarsimasoq pillugit misissuisoqarsimavoq.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit ilisimatitsissutigineqarsimavoq, spiralilersuisoqarsimanerani inuit pisinnaatitaaffinut tunngasunik immikkut ilisimasallit misissuinerannut atatillugu nakorsaaneqarfik spiralilersuineranut tunngatillugu kaajallaasitanik attuumassutilinnik allagaatinilluunniit allanik attuumassutilinnik misissuisimallutik. Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup tamatumunnga tunngatillugu ilisimatitsissutigisimavaa allagaatinik, inunngortartut ikilisinnaasaannik inuilluunniit amerliartornerannik anguniagaqarnermik imalinnik peqarsimaneramik takutitsisunik peqarani.

Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut suliassaqarfimmi allagaatit taaneqartut eqqarsaatigalugit nalilerneqarpoq suliffeqarfiup iluani 1992-imiit eqqartuinerit allagaatilluunniit qulaajarluinneqassappata ukiuni qulikkaani arlalinni allagaatit, tassunga ilanngullugit digitalinngortinneqanngitsut apeqqummilu piomasaaqatit piomasarineqartut malillugit aqqissuunneqarsimanngitsut misissorneqaaqqaartariaqartut. Tamakkunanga pissarsiniarneq piffissamik isumalluutinillu annertuumik atuiffiussapput uumalu § 37 naapertorlugu apeqqutip akinissaanut tamanna siunertaanngilaq, Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 2 takuuk.

3. Naalackersuisut ajornartorsiutitulluunniit isigaat, Naalackersuisut Siulittaasuata 1992-ip kingorna pissutsinut pisimasunut pisortatigoortumik utoqqatsernera, suli Naalackersuisut utoqqatsernermut tunngavilersuisumik ersarissumik politikikkut aalajangikkamik suleriaasissamilluunniit tikkuussisinaanngitsut?

§ 37 nr. 172/2025-mi ilisimatitsissutigineqartut Kalaallit Nunaat naartunaveersaatinut suliassaqarfiup ulluinnarni isumagineranut, tassunga ilanngullugu peqqinnissaqarfik aqqutigalugu peqqissutsimut ilisimasatigut sullissinernut akisussaasuvoq. Suliassaqarfimmik isumaginninnissaq peqqinnissaqarfimmi nunatsinnit oqartussaaffigineqartumi inissisimammat Naalackersuisut akisussaaffik tigummivaat.

4. Naalackersuisut kikkut eqqoqqissaarlugit iliuuserisimasat aggustip 27-ani 2025-mi utoqqatserfigineqartut pisuutippaat, piffissami tassani Naalackersuisut tamatumunnga tunngatillugu pisortatigoortumik politikkeqarsimansoq ilisimatitsissutigiumanngimmassuk?

Naalackersuisut innuttaasunut 1992-ip kingorna innarlerneqarsimasunut naammaginangitsumilluunniit illersorneqarsimasunut utoqqatserput. Utoqqatsernermi inuit aalajangersimasut imaluunniit politikikkut aalajangersimasumik aalajangiisimanerit tikkuartorneqarnissaat pineqanngillat, oqartussalli susassaqarfimmi akisussaasuusut illersorneqarsinnaasumik suleriuseqarnissamik naammaginartumik qulakkeerinnissimannginnerat pineqarluni. Naalackersuisut sumiginnaasimanerit inuiaqatigiit aqqissuussaaneranni pisimasut akisussaaffigaat – aamma pisut politikikkut

piumasaqaatitaqarneranik takunniffiusinnaangitsut, sulinerulli pineqartunut kingunerluuteqarsimaneranik takunniffiusinnaasut.

5. Naalackersuisut ilisimatitsipput 1992-ip kingorna akisussaaffik Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni avinneqarsimasoq. Naalackersuisut eqqoqqissaartumik nassuiarsinnaavaat Kalaallit Nunaat nammineq tigusinerata kingorna naartunaveersaatit, spiralilersuinerit aamma naartunaveersaartitsinerit pillugit sunik alajangiisinnaatitaaffeqarsimansoq?

Akissut:

Ulloq 1. januar 1992 Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik akisussaaffeqalerput, tassani susassaqarfiit ataasiakkaat Danmarkimi Justitsministereqarfiup oqartussaaffiata ataaniittut kisiisa minillugit. Kalaallit Nunaat taamaalilluni peqqinnissaqarfimmi allaffissornikkut ingerlatsinikkullu oqartussaassuseqalerpoq. Oqartussaaffimmik tigusinerup malitsigisaanik peqqinnissaqarfimmi kiffartuussinerit, taakkununnga ilanngullugit naartunaveersaasersuilluni naartulernissamillu pinaveersaartitsilluni suliassat Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqalerput.

Kalaallit Nunaat oqartussaaffimmik tigusinermigut peqqinnissakkut sullissinernik ataqatigiissaarillunilu aaqqissuussisalerpoq, taakkununnga ilanngullugit spiralilersuinerimut naartunaveersaartitsinermullu tunngatillugit suliaqartarnerit. Tamatumunnga peqatigitillugu Kalaallit Nunaata suliassat pillugit malittarisassaliornissamut aamma peqqinnissaqarfiup Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfiup aqutsinerat aqutugalugit susassaqarfimmi isumalluutunik atuisinnaanermik salliutitsisarnissaq.

Tamatuma saniatigut Namminersornerullutik Oqartussaasimasut peqqinnissaqarfimmi oqartussaaffigilikkat ilaannik inatsisiliornissaq inatsimillu akuersissuteqarnissaq periarfissarisimavaat.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq, peqqinnissaqarfimmi suliassaqarfiit ilaat naalagaaffimmi oqartussanit suli isumagineqartussaammata, taamaammallu angerlaanneqarsimanatik. Tassani ilaatigut pineqarput naartuersittarneq, ilumiunik ikilisaaneq, naartusinnaajunnaartitsineq aamma issuersineq mannessaajaanerlu kiisalu toqusimasumik misissuinissaq, toqusimasumik pilattaanissaq aamma inuup timaasa ilaanik taarsersuinissaq pillugit malittarisassat. Suliassaqarfinnut taakkununnga tunngatillugit danskit oqartussaasui inatsisinik aalajangersaanissamut suli oqartussaapput.

Kalaallit Nunaata 1992-ip kingorna oqartussaaffigisai nunani tamalaani pisussaaffiit atuuttut, inuit pisinnaatitaaffiisa atuuttut naalagaaffimmilu inatsisit allat danskinit suli oqartussaaffigineqartut iluini isumagineqartussaapput.

6. Naalackersuisut 1992-ip kingorna peqqinnissaqarfimmut najoqqutassianik, innersuussutinik imaluunniit kisitsisinik anguniagassanik spiralit pillugit imaluunniit arnanut niviarsiaqqanullu naartunaveersaatit allat atorneqarnissaat pillugu saqqummiussaqaarsimappat?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarsimavoq, peqqinnissatigut nalinginnaasumik suliaqartarnermut atatillugu naartunaveersaasersuisarneq pillugu malittarisassaliortoqartartoq. Malittarisassat taakku peqqinnissaqarfimmit nammineerluni suliarineqartarput, siunertaallunilu peqqinnissaqarfimmi sulisut kissaatiginngisamik naartulersinnaanermik pinaveersaartitsillutik, naartuersittartut ikilisinniarlugit kiisalu kinguaassiuutitigut nappaataasartut killilersimaarniarlugit suliaqartarnerisa ikorfartorneqarnissaat. Peqqinnissaqarfimmit Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfimmit aamma ilisimatitsissutigineqarsimavoq, 1992-ip kingorna arnat inuusuttut nivarsiaqqallu allalluunniit akornanni spiralilersuinissamut allatigulluunniit naartunaveersaasersuinissamut ilitsersuusiortoqarsimansoq, najoqqutassiortoqarsimansoq anguniagaqartoqarsimansorluunniit pillugit ilisimasaqaratik. Naalakkersuisut misissuisimanerit naammassineqarsinnaasimasut tunngavigalugit ilisimatitsissutigisinnaavaat, politikikkut allaffissornikkulluunniit 1991-ip kingorna taamatut aqutsinissamut uppersaasiortoqarsimanngitsoq.

7. Naalakkersuisut ilisimasaqarpat danskit oqartussaasui 1992-ip kingorna inassuteqaateqarsimanersut imaluunniit Kalaallit Nunaata naartunaveersaartitsisarnermut inunngortartunillu pinaveersaartitsisarnermut suleriaasianut sunniuteqarniarsimanersut?

Akissut:

Danskit oqartussaasui 1992-ip kingorna inassuteqaateqarsimanersut imaluunniit Kalaallit Nunaata naartunaveersaartitsisarnermut inunngortartunillu pinaveersaartitsisarnermut suleriaasianut sunniuteqarniarsimanersut Naalakkersuisut ilisimasaqarfiginngilaat. Oqaatigineqassaarli Nunatta Nakorsaanerata kaajallaasitaliai arlallit peqqinnissaqarfimmut oqartussaaffiup ulloq 1. januar 1992 tiguneqarnerata kingorna piffissami aalajangersimasumi atuutiinnarsimasut.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissatigut oqartussat peqqinnissatigullu suliallit oqartussaaffimmik tigusisoqareersoq arlaannut atatillugu danskit misilittagaannik, suleriaasiannik peqqinnissatigulluunniit najoqqutassanik pissarsisarsimapput.

8. Naalakkersuisut ilisimatitsipput Nunatta Nakorsaaneqarfia 1992-ip kingorna pinngitsaalillugu naartunaveersaartitsisarsimanernik nalunaarfigineqarsimanngitsoq. Tamanna ima paasineqassaaq Naalakkersuisut naliliisut taamaattoqarsimanngitsoq, imaluunniit taamaallaat pisortatigoortumik nalunaarusiortoqarsimanngitsoq?

Akissut:

Naalakkersuisut isumaqarput, 1991-ip kingorna pisimasunik annertunerusumik misissuisoqarsimanenilu qulaajaasoqarsimannimmat, nunami maani peqqinnissatigut oqartussat ilisimanngisannik pinngitsaaliissummik naartunaveersaasersuisoqarsimasinnaasoq.

9. Nunatta Nakorsaaneqarfiata 2024 martsimi misissuisimanerminni suut eqqoqqissaartut periaaserivai, 1992-ip kingorna suliat suulluunniit qulaajarniarlugit?

Akissut:

Tuluit tusagassiorfiat BBC decembarimi 2022-mi aallakaatitassiamik naartunaveersaartitsinermut atortut akuersititseqqaarnani atorineqartarneri pillugit suliat nutaajunerusut pillugit saqqummiussaqqarpoq. Paasissutissap nutaap taassuma malitsigisaanik, taamanikkut Peqqissutsimut Naalakkersuisuusup tusagassiorfitsigut nalunaaruteqarluni arnanut kaammattuutigaa, 1991-ip kingorna suliarineqarsimasut erseqqinnerusumik misissorneqarnissaat siunertaralugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmut nalunaaruteqaaqullugit¹ Suliat 9-t nalunaarutigineqarsimapput. Taamanikkut aamma naammagittaalliuutigineqarsimasut sisamat Nunatta Nakorsaaneqarfiata allagaateqarfiani nassaarineqarput, taakkunani akuersititseqqaarani spiraliliisimaneq kiisalu naartusinnaajunnaartitsisimaneq pillugu suliaq ataaseq pineqarlutik. Aamma misissuinermi suliat marluk tusagassiorfinnit taamaallaat ilisimaneqartut ilaatinneqarsimapput.²

10. Naalakkersuisut 1992-ip kingorna suleriaaserineqarsimasunik arlaannulluunniit atanngitsumik oqaluttuarisaanikkut eqqartuussissuserinikkulluunniit misissuiniarnissamik pilersaaruteqarpat, tamatumunnga ilanngullugu arnat niviarsiaqqallu tamakkiisumik paasissutissiinikkut akuersissuteqartitsinani naartunaveersaatinik iliuuseqarfigineqarsimanersut?

Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut

Naligiissitaanermullu Naalakkersuisup ilisimatitsissutigaa:

"1960-imit 1991 tikillugu spiralilersuisimaneq pillugu oqaluttuarisaanermik qulaajaaneq Naalakkersuisut Danskit naalagaaffiat suleqatigalugu 2022-mi aallartippaat, suliarlu 2025-mi septembarip 9-ani tamanut saqqummiunneqarluni. Nalunaarusiaq ilisimatusarfimmi aamma Statens Institut for Folkesundhedimi ilisimatuunit saqqummiunneqarpoq. Nalunaarusiap uppersarpaa, piffissami misissuiffiusumi niviarsiaqqat aamma arnat 4000-inik ikinnerunngitsut, akuersiteqqaartikkajunneqaratik spiralilersinneqarsimasut. Inuit pisinnaatitaaffiinut, inatsisinullu tunngasut oqaluttuarisaanermik qulaajaanermut ilaatinneqanngimmata, 1960-ikkunnit ullumikkumut Naartunaveersaasersuisimaneq pillugu suliami (siornatigut spiralilersuisimaneq pillugu suliamik taagorneqartoq) inuit pisinnaatitaaffiinut tunngasut immikkut ilisimasalinnit Naalakkersuisut namminneerlutik misissuisitsipput. Taamaalilluni 1992-imi januaarip aallaqqaataani peqqinnissaqqarfimmik suliaasaqqarfimmik tigusinerup kingorna piffissaq tassani pineqarpoq. Immikkut ilisimasallit misissuillutik suliaanni inatsisinut, inuillu pisinnaatitaaffiinut tunngasut ukkatarineqarput, taamaattumillu 1992-ip kingorna suleriaaseq, matumani arnat

¹ Det britisk medie BBC beretter om kvinder i Grønland som har fået svangerskabsforebyggelse uden samtykke/Tuluit tusagassiorfiat BBC nalunaarpoq Kalaallit Nunaanni arnat akuersiteqqaarnagit naartunaveersaatilerneqartarsimasut - https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2022/12/1212_svangerskabsforebyggelse?sc_lang=kl-GL

² Status på spiralsagerne/Suliat spiralilersuinerneqartut tunngasut killiffiat - https://nun.gl/nyheder/2024/03/status-paa-spiralsagerne?sc_lang=kl-gl

aamma niviarsiaqqat tamakkiisumik ilisimatinneqarnermikkut akuersiteqqaarnagit naartunaveersaasernerqarsimanersut ilanngullugit, arlaannaannulluunniit atanngitsumik imaluunniit inatsisitigut misissuinissamik nutaamik aallartitsinissaminnik Naalakkersuisut massakkut pilersaaruteqaratik. Nutserinerit, pitsaassutsimik qulakkeerinerit kiisalu pitsaassutsikkut naliliinerit tamarmik naammasseriarpata kiisalu Naalakkersuisunut aamma Inatsisartunut saqqummiunneqareerpata, immikkut ilisimasallit nalunaarusiaat aggustip naanerani tamanut saqqummiunneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Suliaq pillugu nutaamik paasissutissiisumik Naalakkersuisut 2026-mi maajip 29-ani tusagassiorfinnut nalunaaruteqarput, taannalu Naalakkersuisut nittartagaanni atuarneqarsinnaalluni.”

Inuulluaqqusillunga

Jens-Frederik Nielsen